

Illustration: Gert Ejton

DEBAT

“Pårørende frygter for deres kære på plejehjem

Tirsdag 10. okt. 2023 kl. 05:59

Mette Raun Fjordside, direktør i Alzheimerforeningen. Klaus Høm, direktør i Scleroseforeningen. Astrid Blom, direktør i Parkinsonforeningen

Lyt til denne artikel

6 min

En ud af fire pårørende føler sig ikke trygge ved, at plejepersonalet har den nødvendige faglige viden til at tage sig ordentligt af deres kære på plejehjem. Det viser en helt ny undersøgelse foretaget blandt 468 medlemmer af Parkinsonforeningen, Alzheimerforeningen og Scleroseforeningen med sparring fra Kræftens Bekæmpelse og REHPA, Videnscenter for palliation og rehabilitering.

Undersøgelsen afslører tydelige udfordringer på plejeområdet. Omkring 30 procent af respondenterne har oplevet fejl i medicinering på plejehjemmet

(medicinen er givet på et forkert tidspunkt, eller beboeren har slet ikke fået den). De fleste pårørende opdager fejlen selv, hvilket kan indikere et stort mørketal.

Et andet bekymrende resultat fra undersøgelsen er, at lidt under halvdelen af plejehjemsbeboerne har haft en faldulykke eller andet, som nødvendiggjorde genoptræning. Men hos 37 procent af dem er genoptræningsplanen ifølge de pårørende ikke blevet efterlevet fra kommunen eller plejehjemmets side.

Det går hårdt ud over livskvaliteten hos plejehjemsbeboerne. Men det presser også sundhedsvæsenet yderligere i kraft af mere plejekrævende beboere og flere genindlæggelser. Tal fra Sundhedsstyrelsen viser, at der er 2-3 gange så stor risiko for at falde, hvis man tidligere har haft en faldulykke.

Tallene er dybt bekymrende, men desværre ikke overraskende. Forleden kunne Styrelsen for Patientsikkerhed vise, at ud af mere end 500 tilsyn på ældreområdet afdækkede hvert fjerde tilsyn enten større eller kritiske problemer.

Erfaringsopsamlingen mødte efterfølgende kritik fra flere ældrechefer, Dansk Selskab for Patientsikkerhed og KL, som i et debatindlæg anklagede styrelsen for at overdrive kritiske konklusioner om kvaliteten i ældreplejen. Med denne undersøgelse i hånden er der imidlertid – desværre – ikke nogen grund til at tro, at Styrelsen for Patientsikkerhed giver et skævvredet billede af virkeligheden på de danske plejehjem.

Bag hvert tal i undersøgelsen står mennesker i kød og blod, som oplever konsekvenserne af udfordringerne i plejen. Én af de 468 respondenter fra undersøgelsen er en kvinde, hvis mand bor på plejehjem. Kvinden ønsker ikke at stå frem med navn af hensyn til sin mand og det fremtidige samarbejde med plejehjemmet.

Manden er et godt eksempel på de meget komplekse beboere, der udgør en væsentlig andel af de 40.000 mennesker, der bor på de danske plejehjem. Manden lider nemlig af Parkinsons sygdom og demens og har derudover kræft, hjerteproblemer, for lavt blodtryk og nervebetændelse i ben og hænder.

Hans kone oplever, at der om eftermiddagen og aftenen kun er én social- og sundhedsassistent til at give medicin. Nogle gange til 18 beboere og hen over sommeren, hvor det var sværere at få vagterne dækket, op til 55 beboere. Den ene social- og sundhedsassistent løber alt, hvad hun kan, men det er klart, at hun ikke kan være alle steder på én gang. Konsekvensen for denne beboer er, at han ofte er

faldet i søvn, inden social- og sundhedsassistenten kommer ned til hans stue, og derfor får han ikke medicinen. Den pårørende nævner, at al omsorgen er skåret væk. Plejepersonalet løber så stærkt, at de kun har tid til at tage sig af plejen – og selv den misses nogle gange. Hun er selv hos sin mand hver dag fra kl. 15, og indtil han skal i seng. Men det er ikke alle, der har sådan en pårørende.

Undersøgelsen viser, at knap 30 procent af de pårørende oplever i mindre grad eller slet ikke, at plejepersonalet har viden om deres nærtståendes sygdom. Det kan den pårørende bekræfte.

Den pårørendes historie er blot én af mange, som sætter ord og følelser på de foruroligende tal fra undersøgelsen. Faktisk oplever man i patientforeningerne ofte henvendelser fra patienter og pårørende, der kommer med konkrete og klare eksempler på, hvor den basale pleje opleves som mangelfuld.

Undersøgelsen viser tydeligt, at vores ældre og mest sårbare medborgere fortjener bedre. Vi må holde op med at negligere de alvorlige problemer, der plager vores plejesystem. Samtidig må vi selvfølgelig ikke glemme, at det først og fremmest er dedikerede og omsorgsfulde mennesker, der arbejder inden for plejesektoren, og at de gør deres bedste under vanskelige omstændigheder. Det er vigtigt at anerkende personalets indsats, men de strukturelle problemer trænger til en løsning.

Der er brug for mere personale på plejehjemmene, men det er også vigtigt, det er det rette personale. Vi har at gøre med mennesker, der har mange sygdomme og er meget plejekrævende. Vi har derfor brug for flere sygeplejersker – som ikke kun sidder som ledere, men også er hos beboerne – og en fast læge tilknyttet plejehjemmene.

Men også andre faggrupper kan gøre livet på plejehjemmene bedre. Ansæt flere fysioterapeuter og ergoterapeuter til at lave genoptræning og aktiviteter for beboerne. Det er faggrupper, der ikke er mangel på, og vi ved, at kun godt halvdelen af plejehjemmene har en fysioterapeut ansat. Vi skal tænke ud over de gængse faggrupper. Vi skal forebygge mere for at styrke de svage patienter og reducere antallet af indlæggelser.

For at øge den faglige viden hos plejepersonalet gør patientforeninger en vigtig indsats for at uddanne personalet i kommunerne. Men volumen er ikke stor nok, og der mangler permanent finansiering. Med en større sygdomsspecifik viden kan

personalet tage sig bedre af beboerne, og det giver både højere livskvalitet og funktionsniveau og i sidste ende er det godt for kommunernes pengekasse.

Vi ved, at nogle plejehjem gør det godt. Hvis vi skal løfte kvaliteten i hele landet, må vi have bindende nationale retningslinjer for behandling, pleje og omsorg på plejehjem – præcis som vi kender det fra resten af sundhedsvæsenet.

Kære politikere i kommuner og på Christiansborg. Der er brug for, at vi får prioriteret de danske plejehjem. At vi får fokus på at få det rette personale, som er klædt på med viden om de forskellige sygdomsgrupper, samt at der laves retningslinjer, så det ikke er geografien, der er udslagsgivende for, om du får en værdig sidste tid.

Link til rapport: https://parkinson.dk/wp-content/uploads/2023/10/Rapport-om-plejehjem_endelig.pdf

Gå på weekend med tips til,
hvad du skal streame i
fjernsynet

Tilmeld

